

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.32.2026.JL1

Pan
Arkadiusz Chrzanowski
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo
Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego
w Środzie Śląskiej

ul. Kilińskiego 30,
55-300 Środa Śląska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 23 czerwca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana:	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego w Środzie Śląskiej
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Michał Bryk – Dyrektor, w okresie od dnia 1 maja 2025 r. do dnia 28 października 2025 r. Arkadiusz Chrzanowski – Dyrektor, w okresie od dnia 29 października 2025 r. do dnia 18 maja 2026 r.
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od 1 maja 2025 r. do 18 maja 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 li. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ . Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	Od 18 maja 2026 r. do 28 maja 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Joanna Lary, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 251 z dnia 11 maja 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.251.2026.JL1 2. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 252 z dnia 11 maja 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.252.2026.JL1

(akta kontroli str. 6-7)

¹ zwanej dalej „ustawą” (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.)

II. Ocena kontrolowanej jednostki.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Przyczyną powyższego była błędna interpretacja obowiązujących przepisów. Stwierdzone nieprawidłowości spowodowały skutki w zakresie ostatecznej realizacji zadań.

III. Ustalenia kontroli.

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego w Środzie Śląskiej², jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną przez Powiat Średzki i działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-IS.9423.67.2014 z dnia 30 października 2014 r. Placówka zapewnia 14 miejsc dla dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, pozbawionych opieki rodzin własnych.

2. Funkcjonowanie Placówki oraz jej typ określał Regulamin organizacyjny, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 171/2020 Zarządu Powiatu Średzkiego z dnia 07 grudnia 2020 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego jednostce o nazwie Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego w Środzie Śląskiej.

(akta kontroli str. 176-186)

3. Na dzień kontroli w Placówce przebywało łącznie 15 wychowanków. Odnotowano, iż od dnia 15 maja 2026 r. w Placówce było umieszczonych dwoje małoletnich poniżej 10. roku życia, w wieku 2 i 4 lat (M.K., E.K.) przyjętych w trybie interwencyjnym z art. 103 ust. 2 pkt 3 ustawy. W dniu ich przyjęcia Dyrektor podjął decyzję o wzmocnieniu obsady kadrowej na najbliższy okres, poprzez podwojenie liczby wychowawców pełniących dyżury. Natomiast od dnia 8 sierpnia do 5 września 2025 r., za zgodą ówczesnego Dyrektora, przyjęto do Placówki pięcioro małoletnich w trybie interwencyjnym, bez postanowienia sądu. Powodem ich umieszczenia było zagrożenie życia i zdrowia. Małoletni przebywali w Placówce przez miesiąc. Ponadto odnotowano przypadki umieszczania w Placówce kolejnych dzieci ponad dopuszczalny limit, co następowało za zezwoleniem Wojewody w trybie art. 95 ust. 3a ustawy. Wobec powyższego przyjęcie małoletnich poniżej 10. roku życia oraz okresowe przekroczenie limitu miejsc w Placówce należy uznać za uzasadnione. Ustalono również, że każdy wychowawca kierował procesem wychowawczym nie więcej niż pięciorga dzieci,

² zwana dalej „Placówką”

co jest zgodne z zapisami § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.³ W okresie objętym kontrolą 7 wychowanków przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowym ośrodku socjoterapii oraz w bursach. Żaden wychowanek nie przebywał w internacie.

(akta kontroli str. 18-35)

4. Opiekę nad wychowankami sprawowało dziesięciu pracowników zatrudnionych na stanowisku wychowawcy. Analiza ich grafików pracy w okresie objętym kontrolą wykazała, że dyżury w porze dziennej i nocnej pełnione były w stałych godzinach: od 6:00 do 14:00, od 08:00 do 16:00, od 14:00 do 22:00 oraz od 22:00 do 6:00. W godzinach nocnych opiekę sprawował jeden wychowawca, co jest zgodne z § 11 ust. 2 rozporządzenia. W okresie objętym kontrolą zachowano wymagane standardy opieki. Liczba wychowanków przypadających na jednego wychowawcę podczas dyżurów dziennych nie przekraczała 14 osób.

(akta kontroli str. 156-175)

5. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 14 rozporządzenia ustalono, że diagnozy psychofizyczne dzieci sporządzano, zgodnie z przyjętą praktyką, przed upływem miesiąca od dnia przyjęcia dziecka do Placówki, a ich aktualizacji dokonywano co dwa lata. W badanej próbie kontrolnej diagnozy opracowywane były wspólnie przez psychologa i pedagoga. Uwzględniano w nich informacje dotyczące objęcia wychowanka terapią rodzinną lub indywidualnym programem terapeutycznym, a także dane na temat posiadania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Odnotowywano również, czy rodzina korzystała z pomocy asystenta rodziny oraz jak przebiegała jego współpraca z Placówką, jak również współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i właściwym sądem. Diagnozy odzwierciedlały wszystkie obszary wymagane na mocy przepisów oraz były aktualizowane stosownie do indywidualnych potrzeb i zmieniającej się sytuacji wychowanków. Zawierały także precyzyjne wytyczne do dalszej pracy z wychowankiem.

(akta kontroli str. 51-53, 78-97, 126)

6. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 15 rozporządzenia w zw. z art. 100 ust. 1 ustawy ustalono, że wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka opracowywał plan pomocy we współpracy z asystentem rodziny. W opracowaniu planu uczestniczyli także pedagog, psycholog i pielęgniarka, co nie wynikało z przepisów prawa. W przypadkach

³ zwanego dalej „Rozporządzeniem” (Dz. U. z 2025 r. poz. 395)

gdy rodzinie nie przydzielono asystenta, współpracowano z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Plany opracowywano niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej dziecka. Dokumenty te obejmowały cel pracy z dzieckiem oraz cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniające w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną, a także przebieg procesu przygotowania do usamodzielnienia wraz ze wskazaniem form i środków ich realizacji. Plany modyfikowano nie rzadziej niż co pół roku.

(akta kontroli str. 56-57, 98-111)

7. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, w Placówce dla każdego dziecka z grupy kontrolnej prowadzona była karta pobytu. Ocena prawidłowości prowadzenia kart pobytu została przeprowadzona w oparciu o dokumentację z wybranych okresów: maja 2025 r., października 2025 r. oraz marca 2026 r. Stwierdzono, że w kartach uwzględniono pełny zakres informacji wymaganych przepisami rozporządzenia, tj.: opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, opis funkcjonowania społecznego w Placówce i poza nią (z uwzględnieniem przypadków samowolnego opuszczania jednostki), informacje o przebiegu kontaktów Placówki ze szkołą oraz o postępach w nauce, opis rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności, informacje o stanie zdrowia, podawanych lekach oraz pobytach w szpitalu (w tym psychiatrycznym), informacje o szczególnych potrzebach i znaczących wydarzeniach, a także opis współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny. Karty pobytu uzupełniane były przez wychowawcę dziecka nie rzadziej niż co miesiąc.

(akta kontroli str. 54-55, 112-115)

8. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia ustalono, że każde dziecko wymagające wsparcia specjalistycznego uczestniczyło w zajęciach prowadzonych przez zatrudnionych w Placówce psychologa lub pedagoga. Przebieg tych spotkań specjaliści dokumentowali w indywidualnych kartach udziału w zajęciach, sporządzanych dla każdego wychowanka. Analiza dokumentacji wykazała, że zarówno pedagog, jak i psycholog skrupulatnie odnotowywali daty, rodzaje prowadzonych zajęć oraz opisy ich przebiegu (w przypadku psychologa – wraz z ewentualnymi uwagami). Pedagog realizował m.in. zajęcia socjoterapeutyczne, filmoterapię, biblioterapię oraz terapię pedagogiczną, natomiast psycholog koncentrował się na zajęciach ogólnorozwojowych

i wsparciu emocjonalnym. Spotkania ze specjalistami odbywały się zazwyczaj raz w miesiącu w formie indywidualnej lub grupowej. Zarówno pedagog, jak i psycholog prowadzili również rejestr zajęć grupowych wraz z ewidencją obecności wychowanków. Wymóg zachowania limitu do 6 osób uczestniczących jednocześnie w jednych zajęciach był przestrzegany.

(akta kontroli str. 60-72)

9. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia ustalono, że dla każdego wychowanka prowadzone były arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz psychologicznych. Dokumentacja pedagoga zawierała ogólną charakterystykę zaobserwowanych zachowań oraz opisywała aktualną sytuację dziecka. W arkuszach odnotowywano przejawy trudności w sferze emocjonalno-społecznej, takie jak skłonność do prowokowania konfliktów rówieśniczych oraz problemy z regulacją emocji negatywnych. Opisywano w nich również mocne strony wychowanka i formułowano zalecenia do dalszej pracy. Stwierdzono jednak brak informacji o przeprowadzonych badaniach pedagogicznych, mimo, że faktycznie ich dokonywano na etapie sporządzania i aktualizacji diagnoz psychofizycznych. Dokumentacja psychologa obejmowała opis funkcjonowania społecznego i emocjonalnego wychowanków. W arkuszach uwzględniano poziom ich stabilności emocjonalnej oraz odporności na stres, ewentualne zaburzenia zachowania lub nastroju, a także odnotowywano mocne strony oraz zaobserwowane pozytywne zmiany. Pominięto natomiast wnioski z przeprowadzonych badań psychologicznych, pomimo ich dokonywania (m.in. w aktualizacjach diagnoz). Wobec powyższego dokumentacje były prowadzone w niepełnym zakresie, co stanowi nieprawidłowość.

(akta kontroli str. 58-59, 116-125, 135-137)

10. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 1, 4 i 9 rozporządzenia ustalono, że wychowankowie mieli zapewnione całodienne wyżywienie. Placówka gwarantowała dzieciom swobodny, lecz kontrolowany dostęp do produktów żywnościowych oraz napojów w kuchni przez całą dobę. Wychowankowie mieli możliwość przygotowywania dodatkowych przekąsek i posiłków pod nadzorem wychowawcy dyżurującego. Posiłki zapewniała firma zewnętrzna, która dostarczała także półprodukty. W jednostce serwowano pięć posiłków dziennie, tj. śniadanie, drugie śniadanie do szkoły, dwudaniowy obiad, podwieczorek oraz kolację. Ustalono również, że w Placówce nie przebywali

wychowankowie wymagający zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

(akta kontroli str. 44-45, 192, 201, 204-207)

11. Zgodnie z wymogami określonymi w § 18 ust. 1 pkt 2–4 rozporządzenia ustalono, że wychowankowie mieli zapewniony stały dostęp do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej. Bieżąca opieka medyczna realizowana była przez zatrudnioną w Placówce pielęgniarkę, a także zewnętrzne podmioty lecznicze. Świadczenia zdrowotne realizowane były m.in. przez: NZOZ „Puls”, Średzkie Centrum Zdrowia, NZOZ „ELMED”, NZOZ Przychodnię Lekarską „Eskulap”, Przychodnię Stomatologiczną „Greta-Dent” w Środzie Śląskiej, Ośrodek Okulistyczny „Okolek”, Centrum Neuropsychiatrii „Neuromed”, Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, EuroMediCare, Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu oraz DGP-MED Przychodnię Medycyny Pracy we Wróblowicach. W zależności od indywidualnych potrzeb wychowankowie korzystali także z porad lekarzy specjalistów, w szczególności: okulisty, protetyka słuchu, stomatologa, chirurga stomatologicznego, psychiatry dziecięcego, lekarza medycyny pracy, chirurga ogólnego, optyka, otolaryngologa, dermatologa, onkologa i urologa, a także z usług poradni wad postawy. Produkty lecznicze przechowywano w sposób zabezpieczony w gabinecie pielęgniarki. Dozowanie leków powierzono pielęgniarce, która była również odpowiedzialna za realizację recept. Stwierdzono, że Placówka zapewniała podopiecznym niezbędne produkty lecznicze oraz wyroby medyczne, w tym m.in. okulary korekcyjne oraz aparat słuchowy.

(akta kontroli str. 48-50)

12. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia ustalono, że Placówka zapewniała wychowankom odzież oraz obuwie dostosowane do ich wieku, wzrostu, pory roku i indywidualnych potrzeb. Podopieczni posiadali odpowiednie ubrania (codzienne, sportowe, wierzchnie) oraz obuwie o zróżnicowanym przeznaczeniu. Nadzór nad stanem garderoby dzieci sprawowali przypisani do nich wychowawcy, którzy dokonywali regularnych przeglądów odzieży, natomiast starsi wychowankowie sami zgłaszali swoje zapotrzebowanie. Braki były uzupełniane na bieżąco, z uwzględnieniem indywidualnych preferencji oraz gustu młodzieży. Wydatki te ewidencjonowano w indywidualnych „kartach odzieżowych / kartach wyposażenia”, w których odnotowywano również rzeczy pochodzące z darowizn. Ustalono, że wychowankowie mieli stały dostęp do środków higieny osobistej, a każde dziecko dysponowało własną szafką łazienkową na przybory toaletowe.

Wychowawcy byli odpowiedzialni za bieżący nadzór oraz zaopatrywanie podopiecznych w brakujące artykuły higieniczne. Ponadto w łazienkach ogólnodostępnych zapewniono stały dostęp do mydła w płynie, papieru toaletowego oraz ręczników papierowych. Środki czystości oraz kosmetyki były przekazywane jednostce także w formie darowizny przez firmę Persan. W styczniu 2026 r. w Placówce zamontowano ogólnodostępną tzw. „różową skrzyneczkę”, wyposażoną w środki higieny intymnej dla dziewcząt. Placówka zapewniała również szeroki dostęp do zabawek, gier oraz nowoczesnego sprzętu multimedialnego i rekreacyjnego. Wychowankowie mieli do dyspozycji nowo wyremontowaną świetlicę, która pełniła funkcję centrum integracji oraz wypoczynku, zapewniając m.in. dostęp do telewizji satelitarnej. W jednostce funkcjonowała także pracownia komputerowa, w której dzieci, pod nadzorem wychowawców, mogły korzystać ze stacji roboczych oraz konsoli do gier. W odpowiedzi na pasję i zainteresowania podopiecznych, Placówka regularnie doposażała ich w potrzebne artykuły, czego przykładem był zakup sprzętu wędkarskiego. Powyższe ustalenia potwierdziły indywidualne rozmowy z wychowankami, którzy jednoznacznie zadeklarowali, że ich potrzeby w zakresie odzieży, obuwia oraz środków higieny były w pełni i na bieżąco zaspokajane.

(akta kontroli str. 36-41, 196-200)

13. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia ustalono, że wszyscy wychowankowie objęci obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki byli wyposażani w podręczniki, materiały edukacyjne oraz przybory szkolne, zgodnie z wytycznymi poszczególnych placówek oświatowych. W jednostce funkcjonowała sala „cichej nauki”, służąca do samodzielnej pracy i odrabiania zadań domowych. Na jej wyposażeniu znajdowały się tablica multimedialna oraz projektor. Nadzór nad zaopatrzeniem dzieci w podręczniki sprawowali wychowawcy. Część uczniów korzystała z bezpłatnych materiałów wypożyczanych przez szkoły, natomiast pozostałych podopiecznych wyposażała Placówka. Zasoby w postaci przyborów szkolnych finansowane były z budżetu jednostki, pozyskiwane od darczyńców oraz realizowane w ramach rządowego programu „Dobry Start” (świadczenie 300+).

(akta kontroli str. 42-43, 208-209)

14. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia, dotyczących zapewnienia wychowankom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych oraz rewalidacyjnych, ustalono, że w okresie objętym kontrolą większość wychowanków Placówki uczestniczyła w zajęciach dostosowanych do ich

indywidualnych potrzeb. Realizowane formy wsparcia obejmowały: zajęcia socjoterapeutyczne, dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne, logopedyczne i korekcyjne, a także terapię psychologiczną oraz rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych. Zajęcia te odbywały się poza terenem jednostki, m.in. w Poradni Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży w Środzie Śląskiej, Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu oraz w placówkach oświatowych. Na terenie Placówki bieżące specjalistyczne wsparcie realizowane było przez psychologa i pedagoga.

(akta kontroli str. 73-77, 133-134)

15. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 10 i 11 rozporządzenia ustalono, że wszyscy wychowankowie mieli zapewniony dostęp do nauki w szkołach poza placówką opiekuńczo-wychowawczą. W okresie objętym kontrolą żaden z podopiecznych nie był objęty nauczaniem indywidualnym. Edukacja dzieci realizowana była w zróżnicowanych typach placówek oświatowych. Na dzień kontroli na poziomie szkoły podstawowej w Środzie Śląskiej kształciło się 4 podopiecznych. W szkołach ponadpodstawowych naukę pobierało 3 wychowanków: jeden w branżowej szkole pierwszego stopnia w Środzie Śląskiej, jeden w Liceum Służb Mundurowych we Wrocławiu oraz jeden w Wojskowej Szkole Średniej „Husarz” we Wrocławiu. Ponadto jedna osoba uczęszczała do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Środzie Śląskiej, jedna do szkoły przy Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu, a 4 podopiecznych przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych (MOW). W Placówce zapewniono dzieciom stałą pomoc w nauce, którą realizowali wychowawcy.

(akta kontroli str. 18-22)

16. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia ustalono, że wychowankowie uczestniczyli w zajęciach pozalekcyjnych oraz rekreacyjno-sportowych, dostosowanych do ich zainteresowań i możliwości psychofizycznych. Aktywności te organizowano zarówno na terenie Placówki, jak i poza nią, często we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. W samej jednostce wychowawcy prowadzili m.in. zajęcia sportowe na boisku, a także warsztaty kulinarne, artystyczne, techniczne oraz muzyczne. Wychowankowie brali również udział w wyjazdach zorganizowanych, takich jak wycieczki do ZOO we Wrocławiu, Odra Centrum we Wrocławiu oraz do Lubiąża. Podopieczni uczestniczyli także w koloniach w Bieszczadach, półkoloniach w Oratorium oraz w biegu

charytatywnym w Miękinii. Ponadto dzieci miały możliwość regularnego uczestnictwa w wycieczkach szkolnych.

(akta kontroli str. 74-77)

17. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 13 i 14 rozporządzenia ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówka pokrywała koszty pobytu wychowanków w zewnętrznych instytucjach. Dotyczyło to jednego wychowanka przebywającego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, czterech wychowanków w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz dwóch wychowanków w bursie. Finansowaniem objęto koszty ich zakwaterowania, wyżywienia oraz transportu. W porozumieniu z wyżej wymienionymi jednostkami, dzieci były odbierane na urlopowanie i odwożone z powrotem. W związku z tym Placówka ponosiła koszty dojazdów (w tym zakupu biletów miesięcznych) oraz koszty delegacji służbowych pracowników. Uprawnienia do przewozu dzieci posiadało czterech pracowników, którzy realizowali transport samochodami osobowymi. Z budżetu jednostki finansowano również przejazdy pozostałych podopiecznych do szkół, placówek medycznych oraz poradni specjalistycznych. Nie zachodziła potrzeba ponoszenia przez Placówkę kosztów związanych z przejazdami wychowanków na urlopowania do rodzin biologicznych.

(akta kontroli str. 191, 193-195, 210-216)

18. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, Dyrektor Placówki wprowadził Regulamin przyznawania dzieciom kwoty pieniężnej do własnego dysponowania (tzw. kieszonkowego). Zgodnie z jego zapisami prawo do otrzymania tych środków wychowanek nabywał w kolejnym miesiącu pobytu w instytucji (za miesiąc poprzedni). Regulamin zakładał, że środki te przysługiwały wychowankowi pod warunkiem, że przebywał w Placówce przez co najmniej 20 dni w miesiącu, za który były przyznawane. Powyższe zapisy naruszają przepisy ustawy oraz rozporządzenia, co stanowi nieprawidłowość. Zgodnie z wewnętrznym regulaminem wysokość kieszonkowego mogła być odpowiednio powiększona lub pomniejszona na wniosek wychowawcy, pedagoga, psychologa, Dyrektora lub Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Do okoliczności uzasadniających pomniejszenie wysokości kieszonkowego należały m.in.: samowolne opuszczenie Placówki oraz stosowanie przemocy fizycznej wobec innych wychowanków. Z kolei wzorowa frekwencja szkolna, szczególne osiągnięcia w nauce bądź podejmowanie dodatkowych działań i prac na rzecz jednostki lub innych dzieci mogły skutkować podwyższeniem przyznawanej kwoty. W okresie objętym kontrolą ustalono, że najniższa wypłacona kwota wyniosła 30 zł,

co stanowi nieprawidłowość. Zgodnie z rozporządzeniem, kwota pieniężna do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia w okresie objętym kontrolą nie mogła wynosić mniej niż 3% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. 45, 51 zł.

(akta kontroli str. 138-146)

19. W zakresie realizacji wymogów określonych w § 18 ust. 3 pkt 1–5 rozporządzenia ustalono, że placówka spełnia standardy w obszarze warunków lokalowych. Wychowankom zapewniono pokoje mieszkalne (maksymalnie czteroosobowe). Pomieszczenia te były odpowiednio doświetlone, a ich metraż pozwalał na swobodne poruszanie się oraz przechowywanie rzeczy osobistych. Pokoje wyposażono w łóżka (w tym łóżka piętrowe), biurka, szafy, a także dodatkowe komody i regały. W jednostce wydzielono pomieszczenia przeznaczone na pracownię komputerową, świetlicę, pralnię z suszarnią, pokój do nauki oraz aneks do wspólnego przygotowywania posiłków. Placówka zapewniała również odpowiednie warunki sanitarne – do dyspozycji wychowanków pozostawały dwie oddzielne łazienki wyposażone w kabiny prysznicowe, umywalki, toalety oraz lustra. Na terenie obiektu znajdował się również wyposażony w meble ogrodowe taras, usytuowany na piętrze budynku do dyspozycji podopiecznych.

(akta kontroli str. 127-132)

20. W okresie objętym kontrolą kadrę merytoryczną Placówki stanowiło dziesięciu wychowawców, psycholog, pedagog oraz Dyrektor. Wszystkie zatrudnione osoby posiadały wykształcenie zgodne z wymogami kwalifikacyjnymi odpowiadającymi zajmowanym stanowiskom, co potwierdzono na podstawie analizy akt osobowych. Stwierdzono, że pracownicy spełniali też wszystkie wymogi określone w art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3, 3a i 4 ustawy. Dyrektor Placówki spełniał natomiast wymagania w zakresie wykształcenia, stażu pracy oraz pozostałych warunków określonych w art. 97 ust. 3 pkt 1–6 ustawy. Ustalono, że jeden pracownik był zatrudniony jako pedagog - starszy wychowawca, co stanowi nieprawidłowość. Przedmiotowe stanowisko nie zostało ujęte w katalogu stanowisk określonych w ustawie. Ponadto w Placówce zatrudnieni byli: pielęgniarka, księgowy, konserwator-kierowca, pomoc kuchenna oraz instruktor kulturalno-oświatowy. Osoby te zweryfikowano pod kątem spełnienia wymogów wynikających z art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4, zgodnie z art. 99 ust. 5 ustawy.

(akta kontroli str. 46-47, 147-155)

21. Mając na uwadze konieczność dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z pięciorgiem wychowanków w wieku od 12 do 17 lat, którzy przebywali w Placówce i wyrazili zgodę na kontakt z zespołem inspektorów. W toku przeprowadzonych rozmów podopieczni oświadczyli, że mają zapewniony swobodny kontakt z rodziną, zarówno w formie osobistej, jak i telefonicznej. Wychowankowie nie wnieśli żadnych zastrzeżeń w kwestii wyżywienia, zaopatrzenia w odzież, obuwie, bieliznę, środki czystości oraz podręczniki i przybory szkolne, wskazując na możliwość bieżącego zgłaszania swoich indywidualnych potrzeb. Rozmówcy potwierdzili jednak, że otrzymywali środki pieniężne w kwocie poniżej ustawowego minimum, tj. w wysokości 30 zł. Dzieci wskazały na swój regularny udział w licznych i atrakcyjnych wyjazdach oraz wycieczkach organizowanych przez jednostkę. Ponadto zadeklarowały, że mają zapewniony stały dostęp do opieki lekarzy specjalistów, co daje im poczucie bezpieczeństwa zdrowotnego. Żaden z wychowanków nie zgłosił, aby doświadczył lub był świadkiem przemocy ze strony osób dorosłych zatrudnionych w Placówce. Podopieczni jednoznacznie podkreślili, że czują się w niej bezpiecznie, a w przypadku problemów osobistych mogą liczyć na pełne wsparcie wychowawców.

(akta kontroli str. 187-190)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Środzie Śląskiej stwierdzono nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych w następujących obszarach:

1. Wewnętrzny regulamin kieszonkowego naruszał przepisy prawa, a wypłacane wychowankom kwoty kształtowały się poniżej minimalnego poziomu określonego w ustawie.
2. Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz psychologicznych nie były prowadzone w pełnym zakresie, pominięto w nich obszar przeprowadzonych badań.
3. Zatrudniono pracownika na stanowisku „pedagog - starszy wychowawca” niezgodnie z ustawowym katalogiem stanowisk.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Kontrola została odnotowana w zeszycie kontroli pod numerem 6. Postępowanie kontrolne przeprowadzono w oparciu o analizę merytorycznej dokumentacji prowadzonych działań, wywiady z wychowankami oraz weryfikację akt osobowych personelu pod kątem posiadanych

kwalifikacji zawodowych. Materiał dowodowy uzupełniono o pisemne wyjaśnienia i oświadczenia przedłożone przez Dyrektora Placówki.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Dostosować zapisy wewnętrznego regulaminu kieszonkowego do obowiązujących przepisów prawa oraz wypłacać kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci w wysokości nie niższej niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w rozporządzeniu, której wysokość co miesiąc ustala dyrektor placówki.

Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych w pełnym zakresie.

Podstawa prawna: § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 395).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Uregulować kwestię zatrudnienia pracownika na stanowisku pedagog - starszy wychowawca.

Podstawa prawna: art. 98 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.).

Termin realizacji: do dnia 31.08.2026 r.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.).

W terminie do dnia **31.08.2026 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń i uwag wskazanych w niniejszym wystąpieniu.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Joanna Larwa
Joanna Larwa

.....
(członek zespołu inspektorów)

GŁÓWNY SPECJALISTA

Edyta Kulik
Edyta Kulik

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z. up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
Ewa Olewnicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
(kierownik jednostki kontrolującej)